

PEDIATRIA POLSKA

TOM XVIII.

PEDIATRIA POLSKA

ORGAN POLSKIEGO T-WA PEDIATRYCZNEGO

KOMITET REDAKCYJNY:

M. MICHAŁOWICZ, WŁ. SZENAJCH, T. KOPEĆ — Warszawa,
F. GROËR—Lwów, K. JONSCHER —Poznań, T. MOGILNICKI—Łódź.

STALI WSPÓŁPRACOWNICY:

R. BARAŃSKI, J. BOGDANOWICZ, H. BROKMAN, M. ERLICHÓWNA, A. FESTENSZTAT
M. GROMSKI, H. HIRSZFELDOWA, Z. LEJMBACHÓWNA, ST. ŁYSKAWIŃSKI, M. MAYZNER,
ST. POPOWSKI, R. STANKIEWICZ, T. WELFLE—Warszawa, W. BUJAK—Wilno, H. FRENKLO'WA—Łódź
H. KAULBERSZ-MARYNOWSKA — Wilno, ST. PROGULSKI — Lwów, SZ. STARKIEWICZ — Busko.

Redaktor M. WIERZBOWSKA, Warszawa

WARSZAWA

NAKŁADEM POLSKIEGO KOMITETU OPIEKI NAD DZIECKIEM
1938

Druk. „SIŁA“, Warszawa, Towarowa 2/4, tel.: 3.34-86 i 3.34-87.

S P I S R Z E C Z Y

zawartych w tomie XVIII Pediatrii Polskiej

I. PRACE ORYGINALNE.

	Str.
Gruźlica niemowląt — Stanisław Popowski	1
Rzówój fizyczny dziecka do lat dwu na podstawie materiału Klinicznej Stacji Opieki nad Matką i Dzieckiem — R. Barański	53
Stosunek wagi do wzrostu u dzieci do lat dwu na podstawie materiału Klinicznej Stacji Opieki nad Matką i Dzieckiem — R. Barański i Zb. Łomnicki	68
Wzrost i waga dzieci Warszawy w wieku powyżej 2 lat — J. Bohdanowicz	77
Wzrost i waga do 16 roku życia — R. Barański, J. Bohdanowicz i Zb. Łomnicki	87
Przyrost wagi i wzrostu w okresie niemowlęcym a pora roku — na podstawie materiału Klinicznej Stacji Opieki nad Matką i Dzieckiem — R. Barański i P. Wójciak	91
Uwagi w sprawie rozwoju fizycznego wcześniaków w 1-ym roku życia na podstawie materiału Klinicznej Stacji Opieki nad Matką i Dzieckiem — R. Barański i J. Wyszogrodzki	100
Wnioski wypływające z badań dotyczących alergii niemowląt — P. Woringer	149
Uwagi w sprawie wartości diety jabłkowej na podstawie spostrzeżeń klinicznych — R. Barański i T. Lewenfiszowa	207
Encefalografia i wentriculografia u dzieci w świetle spostrzeżeń własnych — K. Stankiewicz i H. Kowalski	253
Gruźlica u dzieci do lat 2-eh na podstawie materiału Oddziału Gruźliczego szpitala Anny-Marii w Łodzi — A. Margolisowa i T. Mogilnicki	313
O leczeniu ciężkiej błonicy surowicą błoniczą i zgorzelinową — M. Kłobukowska	320
Zagadnienie pediatryczne w dziełach Jędrzeja Śniadeckiego — B. Górnicki	361
Jędrzej Śniadecki jako przyrodnik — E. M. Mystkowski	375
Badania doświadczalne nad jakościowo jednostronnym odżywianiem niemowląt — A. Chwalibogowski	378
Spostrzeżenia nad ochronnym działaniem globuliny w odrze — E. Gerlée i W. Kieljotisówna	447
Badania nad krztuścem — H. Leskiewicz i T. Epstein	453
Znaczenie badania płynu mózgowo-rdzeniowego dla kliniki dziecięcej — T. Mogilnicki	499
Działalność poradni dla niemowląt w Warszawie i rola ich w walce o zdrowie dziecka — Anna Łacka i Mikołaj Łacki	561

II. SPOSTRZEŻENIA KLINICZNE.

Nietypowe postacie goścca u dzieci — H. Brokman i H. Hirszfeldowa	17
Przyczynę do zapalenia opon mózgowych w nagminnym zapaleniu przyusznicy — W. Luxenburgowa	114
Próby wykrywania łaseczników gruźliczych we krwi metodą Massal-skiego — J. Zienkiewicz	118
Spostrzeżenia epidemiologiczne w przebiegu endemii płonicy — M. Prokopowicz-Wierzbowska	159
Przypadek akrodynii — I. Bogdanowicz	214
O niepospolitej postaci drgawek u niemowlęcia — T. Nowak	217
Niezwykłe umiejscowienie się promienicy u dzieci — T. Nowak	287
Zgorzel płuca wyleczona wlewaniem novarsenobenzolu do płuca — J. Koh	291
Przypadek przerostu serca u niemowlęcia zmarłego nagle — A. Kirszbraun	325
Przypadki nagłych zgonów niemowląt — M. Stopnicka	327
Przypadek raka wodnego o niezwykłym przebiegu — K. Ereciński	404
O szczególnym zespole wrodzonych nieprawidłowości serca. Znaczny niedorozwój komory prawej i stożka tętnicy płucnej jako wada podstawowa — T. Nowak	410
Z kazuistyki wrodzonych wad serca (dextrocardia) — I. Frühaufowa	435
O zaburzeniach miarowości akcji u dzieci — M. Schoenberg	523
Trzy przypadki rodzinnego schorzenia nerwowego przypominającego rozsiane stwardnienie — H. Reinharz	608
Przyczynę do żółtaczkii w przebiegu duru brzuszego u 2½-letniego dziecka — I. Sulkes	617

III. WYKŁADY KLINICZNE I STRESZCZENIA ZBIOROWE.

O zapobieganiu błonicy — M. Szeynman	25
Wątroba w leczeniu niedokrwistości dziecięcej — M. Gutmanowa	121
Współczesne poglądy na istotę i działanie witamin — Z. Kołodziejska	165
Współczesna chemoterapia zimnicy — L. Anigstein	221
Szkoła i dziecko w epidemiologii duru osutkowego i jego zwalczanie — H. Mössing	294
O nagłej śmierci w wieku niemowlęcym — A. Kirszbraun	333
Zespół trwałego podciśnienia u dzieci jako wyraz niedomogi korowo-nadnerczowej — M. Chmielewski	417
Gruźlica wśród dzieci w Polsce — T. Mogilnicki	470
Wyprysk prawdziwy niemowląt — M. Zamenhof	528
Płaska stopa w świetle zainteresowań pediatrii — A. Kugler	620

IV. OCENY.

A. Biernacki — Badanie morfologiczne krwi w gruźlicy. M. Erlichówna	32
R. Stankiewicz — Zgorzel płuc u dzieci. T. Mogilnicki	32
M. Gantz — Klinika początkowych postaci gruźlicy płuc. S. Popowski	129
S. Starkiewicz — Kolonia lecznicza dziecięca im. D-ra Józefa Brudzińskiego w Busku-Zdroju 1937. T. Koreć	177
Dr Wł. Szenajch — Szpital im. Karola i Marii dla dzieci. Drugie dziesięciolecie 1924—1934. T. Mogilnicki	228
P. Baumritter — Wymioty okresowe z acetonemią w wieku dziecięcym. H. Frenklowa	239
E. Iszora — Odżywianie dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. M. Wierzbowska	299

	Str.
T. Mogilnicki — Pielęgnowanie i karmienie niemowląt. R. Stan- kiewicz	483
K. Jonscher — Higiena i żywienie niemowląt. H. Brokman	631

V. WIADOMOŚCI POZYTECZNE.

O leczeniu stanów mocznicowych u dzieci — M. Bussel	34
Zasady leczenia cukrzycy — P. Baumritter	179
O działaniu ubocznym związków sulfamidowych — A. Festensztat	230
O odpowiednim doborze krwiodawców — Z. Kostuch	391
Leczenie oparzeń skóry — W. Łążyńska	340
Leczenie płaswicy pyramidonem i motopiryną — I. Bogdanowicz	430
Rozpoznanie i leczenie wylewów śródczaszkowych noworodka — M. Erlich	484
O bezmoczności u dzieci — M. Bussel	542
O zanoszeniu się u dzieci — H. Brokman	633
Kilka uwag w sprawie hartowania dzieci starszych w chłodnych porach roku — H. Brokman	634

VI. PRZEGLĄD PIŚMIENNICTWA.

a) Odżywianie niemowląt i dzieci starszych oraz zaburzenia w odżywianiu.

Mleko sproszkowane zakwaszone i jego stosowanie w diecie niemowląt. Le Nourisson, 1937, Nr 5, 283—249 — A. Bohn	33
W sprawie stosowania sproszkowanego, zakwaszonego mleka. Le Nou- rison, 1937, Nr 5, 295—297 — P. Gantier	36
Uwagi w sprawie stosowania zakwaszonego mleka — L. Exchaquet	37
O wydzieleniu w mleku kobiecym czynników przeciwanemicznych po- chodzenia wątrobowego — K. Schwartz i D. Goedeck- emayer	38
W sprawie biologicznej wartości niektórych bezmlecznych diet w prze- biegu exemy — I. Brock i H. Röntsch	39
Znaczenie wady ustrojowej i niektórych elektrolitów w odżywieniu dziecka. Ref. wygłoszony na Międzynarodowym Kongresie Pedia- trycznym w Rzymie, wrzesień 1937 — Irvosze Mc. Quovie	139
Przemiana mineralna i wodna w wieku niemowlęcym i związek jej z za- gadnieniem sztucznego odżywiania. Z IV Międzynarodowego Kon- gresu Pediatrycznego w Rzymie, wrzesień 1937 — Joseph Czapo	232
Przyczynek do zagadnienia sztucznego odżywiania niemowląt. Deutsche Med. Wschrft. 1938 Nr 2 — G. Bessau	486

b) Witaminy i awitaminozy.

Witamin C w mleku skondensowanym i sproszkowanym. Archives de Med. des Enfants. T. 40 Nr 7, 1937 — H. Schmid	37
Zawartość witaminu C w mleku kobiecym i krowim w porze letniej. Klin. Wochenschr. 1937. Nr 3. — A. E. Correns	37
Znaczenie działania witaminu A w leczeniu krzywicy. Zeitschrift. für Kinderheitkunde. T. 59, s. 249 — H. Burchard	488
Badania kliniczne nad witaminem D. Zeitschrift für Kinderh. T. 59, s. 329 — Sepp, Folbertz	489
Witamin C a poziom cukru we krwi. Zeitschrift für Kinderh. T. 59, s. 245 — H. Boelincke	490
Odżywianie i choroby z niedoboru. Lancet 1938 — L. G. Parsons	636
Krzywica i „witamin stos. terapią“. Lancet 1838 — I. D. Haas	639
Zachowanie witaminu A i karotenów we krwi u dzieci cierpiących na kseroftalmię. Lancet 1838 — I. D. Haas i O Menlemann	639

c) Fizjologia i patologia przemiany materii.

- Kliniczne postacie zaburzeń przemiany wodnej u dzieci w pierwszym roku życia. Ref. wygł. na Międzynarodowym Kongresie pediatr. w Rzymie, wrzesień 1937 — G. Speransky 132
- Badanie zawartości chlorku w osoczu i krwinkach niemowląt — L. Ribadeau-Dumas 304

d) Choroby zakaźne ostre i przewlekłe.

- O zapobieganiu odrze przy pomocy wyciągów z łożyska. Monatschrift. für Kinderh. T. 69, s. 101 — Urszula Moeller 431
- W sprawie rozpoznania histologicznego odrzy. Schweizerische Med. Wochen. 1937, s. 1 — C. Weselin 431
- Anginy u nosicieli błonicy. Presse Médicale 1938, s. 1101. — Jean Parat i Pierre Brulanger 432

e) Choroby krwi i układu krążenia.

- Zółtaczka hemolityczna u dwojga bliźniąt, z deformacjami w obrębie kości czaszki, ze zmianami języka. Bulletins et mémoires de la Société médicale des tropitiaux de Paris 1937. S. 1465 — Robert Debré, Maurice Lamy, M. Mozer, G. Sée i S. Kapłan 344
- Niedokrwistość złośliwa w przebiegu ciąży z odchyleniami w obrazie morfologicznym krwi dziecka. Revue Française de Pédiatrie. T. XIII, 1937 — P. J. Zuidema 344
- Małopłytkowość wrodzona. American Journal of diseases of children. T. 54, 1937. S. 1324 — Leonard P. Davidson 345
- Krwawienie do mózgu w chorobie Werlhofa. Zeitschrift f. Kinderhkl. 1936. Z. 1 — Erich Traub 345
- Kliniczne spostrzeżenia w przypadku odosobnionej krwawiaczki. Jahrbuch f. Kinderhkl. 1937. Z. 2/3 — Robert Däuser 346
- W sprawie białaczek u niemowląt. Jahrbuch f. Kinderhkl. 1937. Z. 4 — Otto Saxl 347
- Niedokrwistość u dzieci z upośledzoną erythropoezą i limfoidalnym przekształcaniem szpiku kostnego. Jahrbuch f. Kinderhkl. 1938. Z. 1 — H. Willi 348
- Erytoblastoza płodowa maksymalna bez wrodzonej puchliny. Jahrbuch f. Kinderhkl. 1938. Z. 6 — Cornelia de Lange 349

f) Choroby narządów moczopłciowych.

- Zarys patogenezy i fizjopatologii karłowatości nerkowej i zespołów z nią związanych. Presse Médicale, Nr 52, 1937 — R. Debré, I. Marie i M. L. Jammet 183
- Przyczynek do badań obustronnej gruźlicy nerek. Thèse de Paris. Vigot edit. 1937 — Escrivan 184
- Piasek w miedniczce nerkowej lub moczowodzie. Journ. d'Urologie. T. 43. Nr 4, 1937 — G. Maziw 184
- Wodonercze w pierwszym i drugim dzieciństwie. Journ. d'Urologie. T. 44, Nr 5, 1937 — Herman L. Kretschmer 185
- Interwencja chirurgiczna w chorobach nerek. Presse Médicale, Nr 90, 1937 — Chabanier, Gaume, Lobo-Onell 185
- Przypadek ciężkiego zapalenia nerek z nadciśnieniem w 24-tym dniu płonicy. Bull. de la Soc. de Pédiatrie de Paris, Nr 6, 1937 — Broca, Foutaine, Ph. Seringe 187
- Granice stanów normalnych w urologii wieku dziecięcego. Zeitschr. Khrlkunde. T. 58, z. 5, 1937 — A. Oberriedermayer 188
- Leczenie rzeźączki ulironem. Herztebl. f. Rheintes. 1937, s. 294 — Th. Schreus 545

	Str.
Związki sulfamidowe w leczeniu rzeżączki u kobiet. <i>Medycyna</i> 1938. — J. Orgańska	545
g) Profilaktyka.	
Badania doświadczalne skuteczności w cierpieniach przeciwbłoniczych. Deutsche med. Woch. Nr 23, 1937 — R. Prigge	433
Czynne uodpornianie przeciwko błonicy drogą podskórną i przez za- kraplanie do nosa. Londyn 1937 (monografia) — Claus Jensen	434
h) Różne.	
Uwagi o leczeniu antistreptiną. <i>Chirurg Polski</i> 1938 — Wł. Gruchal- ski i J. Raczyński	546
Doświadczenia z zastosowaniem Ulironu w zakażeniach gronkowcowego pochodzenia. Münch. m. Wochenschr. 1937, Nr 57 — G. Killmer i H. Wehrkom	546
Związki sulfamidowe w chorobach skórnych u dzieci. <i>Medycyna</i> 1938 — J. Sztolcman-Łapińska	547
O możliwościach wykrywania Ulironu i jego pochodnych. <i>Klin. Wo- chenschr.</i> 1938, Nr 4 — W. Kühnau	547
Badania nad zachowaniem się w ustroju Ulironu i jego pochodnych i nad wydalaniem ich w moczu. <i>Klin. Wochenschrft.</i> 1938. — W. Kühman	547

VII. RUCH W TOWARZYSTWACH.

Sprawozdanie z posiedzeń Warszawskiego Oddz. P.T.P. za I półr. 1936	40
Łódzki Oddział P.T.P. Sprawozdanie z posiedzeń w roku 1936	138
Wileński Oddz. P.T.P. Sprawozdanie z posiedzeń w roku 1936	189
Sprawozdanie z II półrocza 1936 Warsz. Oddz. P.T.P.	235
Sprawozdanie z działalności zarządu Warsz. Oddz. P.T.P.	245
Odczyty wygłoszone na posiedzeniach Warsz. Oddz. P.T.P.	246
Pokazy i omówienia przypadków klinicznych Warsz. Oddz. P.T.P. w ro- ku 1936	247
Poznański Oddział P.T.P. posiedzenie z dn. 19.III.1937	350
Sprawozdanie z I półrocza 1937 Warsz. Oddz. P.T.P.	435
Lwowski Oddział P.T.P. Sprawozdanie z działalności zarządu 1936 — 1938	441
d. c. Sprawozdanie z I półr. 1937 Warsz. Oddz. P.T.P.	491—549
Łódzki Oddz. P.T.P. Sprawozdanie za r. 1937	641
Poznański Oddz. P.T.P. Sprawozdanie z zebrania w dn. 17.III.1938	649

VIII. WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

XIII Kurs Przeciwgruźliczy dla lekarzy pt. „Gruźlica i jej zwalczanie“ O funduszach zapomogowych, nagrodach i stypendiach Warszawskiego Tow. Lek.	50
XVIII Zjazd Psychiatrów polskich	146
Komunikat polskiego związku przeciwgruźliczego	147
VIII Kurs odmy sztucznej	147
XI Zjazd Higienistów Polskich	147
Echa międzynarodowego kongresu Pediatrików w Rzymie	200
II Kurs Medycyny Społecznej we Lwowie	201
Konkurs na pracę z zakresu hydrologii	203
O nagrodach i zapomogach stypendialnych Warsz. Tow. Lek.	203
Kurs dokształcający dla Lekarzy, pracujących w Stacjach Opieki nad Matką i Dzieckiem	204
Międzynarodowy kongres poświęcony reumatyzmowi i hydrologii	249
Komunikat Warsz. Oddz. P.T.P.	250
Komunikat polskiego Związku przeciwgruźliczego	250

	Str.
IX Zjazd Higienistów polskich	310
XI Lekarski kurs wakacyjny wraz z Dniem pediatrycznym	358—443
Kurs dokształcający dla lekarzy z zakresu pediatrii	445
IV Międzynarodowy Kongres patologii porównawczej	496
Zjazd Pediatrów francuskich	496
Międzynarodowy Kongres opieki nad dzieckiem	556
Ogólnopolski Kongres Dziecka	557
Nagroda konkursowa im. Dr S. Sterlinga	559
Komunikat Zarządu Tow. „Brijus”	650

IX. WSPOMNIENIA POŚMIERTNE.

Śp. Dr Antoni Kamler — Zofia Rosenblum	135
Śp. Dr Edward Dytel — K. Piotrowski	497

X. KORESPONDENCJA.

Korespondencja	300, 351, 360
--------------------------	---------------

XI. SPIS ALFABETYCZNY AUTORÓW PRAC.

Anigstein L. — 221.	Leśkiewicz H. — 453.
Barański R. — 53, 68, 87, 91, 160, 207.	Lewenfiszowa T. — 207.
Baumritter P. — 179, 229.	Luxenburgowa W. — 114.
Bogdanowicz I. — 77, 87, 214, 430.	Łążyńska W. — 340.
Brokman H. — 17, 633, 634.	Łącka A. — 561.
Bussel M. — 34, 542.	Łącki M. — 561.
Chmielewski M. — 417.	Łomnicki Zb. — 68, 87.
Chwałibogowski A. — 378.	Margolisowa A. — 313.
Epstein T. — 453.	Mogilnicki P. — 313, 470, 499.
Erllich M. — 484.	Mossing H. — 294.
Ereciński R. — 404.	Mystkowski E. M. — 375.
Festensztat A. — 230.	Nowak P. — 217, 287, 410.
Frühaufova J. — 465.	Prokopowicz-Wierzbowska M. — 159.
Gerleé E. — 447.	Popowski St. — 1
Górnicki B. — 361.	Reinharz H. — 608.
Gutmanowa M. — 121.	Schoenberg M. — 526.
Hirszfildowa H. — 17.	Stopnicka M. — 327.
Koh J. — 291.	Stankiewicz R. — 253.
Kostuch Z. — 301.	Szeynman M. — 25.
Kołodziejska Z. — 165.	Sulkes J. — 617.
Klobukowska M. — 320.	Woringer — 149.
Kowalewski M. — 253.	Wójciak P. — 91.
Kieljotisówna Wł. — 447.	Wyszogrodzki J. — 100.
Kirszbaum H. — 325, 333.	Zamenhof M. — 528.
Kugler A. — 620.	Zienkiewicz J. — 118.